

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
egy hóra 10 korona, negyedévre 30 korona,
fél évre 60 korona, egész évre 120 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Szent István tér 1. Telefon sz. 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Négyezer ötszáz női szavazat a ker. blokk jelöltjére.

Dr. Potyondy Imre.

A ker. nők szövetségének tagjai hetek óta járják az utcákat, irásbeli ígéretet kérnek minden nőtől: először, hogy szavazni fognak, s az urnától nem húzódoznak; másodszor, hogy az egyesült keresztény pártok jelöltjére szavaznak. 4500 fogadalmi cédula van együtt a ker. nők szövetségének irodájában, 4500 női lélek színvallása a ker. magyarság mellett.

Voltak kiknek ajtaján hiába kopogtak. Egyik azzal mentegelte magát, hogy protestáns. Fájdalommal látjuk, hogy Fehérváron a ker. magyarok közt ma sincs egység. Hiába hangzottak fűrészszerű agítátorok a hölgyeink, hogy Budapesten a teológiai tanárok a legerőteljesebb harcosai nemcsak a ker. blokknak, de magának a ker. szóc. pártnak is, melytől a fehérvári protestánsok leginkább féltnek, eredmény nélkül fellet távoznók.

Mások, nagyobb részt intelligens hölgyek, nem teljesítették a kérést, mert még nem utúljak, féltékeny-kell-e lenniük, vagy törőselekednek, vagy „rózsaszínű” liberálisoknak. Nem ök, ker. magyarok akarják megismerálni s biztosítani a jövőt; gerinctelen, napraforgó, kameleon, miki-miki emberek, sniffrász jelleműek.

és csak hitálmán lesznek ahhoz

Konjunkturából tessék ezt, de tessék félelemből, ékeltetéségből, passzívitásból. Nem olyan biztos az angol segítség, mint tegelőzött az egyik, nem is az angol segítség kell, hanem, hogy a ker. magyar összefogjon s talpraálljon, az kell, feleltelke keserűségével agítátorok és öthöngy, a házat, melyben vértelen puhányok laknak.

Irodánytelen volt a kopogtatás még néhány munkácsesalánál. Nem a vasutas negyedben, nem is annyira a Burtelen, természetesen ott is akad-egy-kettő, a régi éra kegyeltjei, inkább a Homokoson, Marosgye-n, Fazekas és Sarutekban. Ezek a „Központ”, értsd szóc. cm. központ utasítását várják. Kérdésekre, érvekre nem felelnek. Keseredett hallgatásuk mutatja, mit éreznek.

Ha e három csoportot összeadva olvasó, ki jön Fehérvár ker. nő közönségének 10 százaléka, a többi a miénk, a fehér zászló meggyőződéses híve.
Van egy negyedik csoportja még e húzódozóknak: mi nem szavazunk, ha szavaznánk, ter-

mészetesen a ker. jelöltre szavaznánk, de mi azt hisszük, a nő nem való a politikába, féljem is, a szak tekintély, így gondolok. Még mindig vannak ily nők és ily férfiak. Nem sokan, kis percent — az élet vonatáról lemaradt utasok, női mumiák. Ezekhez nincs szavunk. Az ember közt mindig kell közregedeteketenni. Övek az enyézetet. De te, tiszteltremelő! fehér női tábor, te légy erős tudatban politikai kérdések, melyet megvespőspőkök tegnap fejűt ki nekéd. A német nőmozgalom vezére: „Der Menschheit Würde ist in Eure Hand gegeben; bewahrt sie! — Ez a ti jelöltök is, de hozzátesszem, hogy nálunk nemcsak megőrizni kell, hanem előbb megteremteni és megmenteni kell. Több politikai hivatásod kötszeresen sürgel.

A nőnek részt kell venni a politikában, hogy a politikába új irányt vigyen, új érzeléseket vigyen, hogy a kenyérkereső nő érdekeit védje és a férfépvélség egyoldalú legénygazdalkodását kiegyeztse — de én a nő politikai munkáját, most, mikor a nemzet sirjánál állunk, mely sirt a liberalizmus jelszava alatt mesterségesen alkalmazott eszmény a nemzetifészes kultu-

Rovellőző orkól sorjetelem: A

életkedése a fensőbb idealizmus, a vallás, a vallásnak és eszményi világfel fogásoknak pedig szállattel művésze: a női psziché, tonál jöjjen a művésze.

Hójbein Todentanz ában egy jelenetet rajzol: mikor a paradicsomból kiűzött Ádám az első kapavágást teszi, mellette a halál sirt kezd ásní. E kép azt jelképezi, hogy az emberiség sorsának két irány dolgozik — az idealizmus és a materializmus; az egyik emeli, a másik sírba viszi. Plátó és Epikur képviselte már az ókorban a két irányt és a történelem megállapította, hogy a fensőbb idealizmus és a velejáró erkölcsi fensőbbesség az eszmények kultusza életkedése minden nemzetnek, mert minden nemzet csak akkor lett nagyvá, mikor nagy eszmény, nagy hit, nagy szabadság éltette. A gazdag Karihsog, Egyiptom tönkre megy és felvirágozik a kis Görögország. Mert ott Afrikában az anyag kultusza élt — az az enyém amit megettem, megittam, szől egyik sírfelirat, egyszerűs mind azok országok temetőjének is sírfelírata; itt Görögországban

Solon törvénye, Leonidas lelki-lete vezet. Nagy volt Róma a Grachusok és Kornéliák idejében — az olvasó tudja, mily eszményi tüktetést képviselnek e nevek, s feltartóztatatlantul zuhanat lefelé a császárok korában az Epikur elvek alatt. Fensőbb idealizmus nélkül elpusztult a nemzet és a fensőbb idealizmus művésze a nő, tehát jöjjen a nő, az ihletett művésze istendalának.

Ugyanezt kell mondanunk a vallásról. A vallás olyan az emberiség történetében, mint a nehézkedési erő a világegyetemben. A nap nemcsak melegít, nemcsak világít, nemcsak rügyet csal ki, florát éltet; a napnak karjai vannak s ezzel fogja a földet. A föld és nap vonzása megszőnnek, mit nehézkedési erőnek hívunk, megsemmisülsébe ruhaana alá a föld. Az emberiség napja az Istenhit, a vasker pedig, mely az emberiség fejlődését az alszuhanástól megóvjja, a vonzódás Istenhez, a vallás: ha gyengül a kar, bukik az emberiség. Azért írja az Elmelkedés: Ti filozofok... kag-cagok rajtatok... én az örök élet énekese vagyok. Azután törvénye van mindennek: festészetek szobrászatnak, erdőnek, madárnak, virágnak, állat életnek. E törvény alól bi nem vonhatja magát sem Michael Angelo, sem a madár. Az emberiség törvénye az evangéliumi

ünnepre megy s ennek áldozatai

szélén: gyászos bizonyítékai a nagy igazságok. Sa nő vallása a vallásos érzés született művésze. Te fehér női tábor, kinek őt talán tagja van, őt talán tagja kötelessé gyümölcsözöztethi; egy tehetőség se lehet szembekendőbe érjelve, mikor a sirt, melyben egy nemzet sínyed el s idegen népek veszik körül!

Az idealizmust és a vallásos érzést csak a kereszténység műveli igazán a lelkekben. Ezért vagyunk mi keresztény nők szövetségese. A zsidóság fajilag, természeténél fogva érzékeltenebb a vallás és eszmény iránt. Teljes szerzetettel állunk tehát a nem keresztény nők elé s mondjuk: A nemzet sirt szélén áll. Vallás és eszményhez nekéd nincs tehetőség, e téren kontár vagy. Eszmény s vallás iránt nincs megsződ, a sirt szélén álló nemzetet kísérletezni, kontárokrá bizoni nem lehet — kérék állj félre! Add ide a vezetést, a mentést s a felemelést! Nagy eszmény, nagy hit, fensőbb idealizmus, erkölcsi fensőbbesség, mely nélkül elzúllik a nemzet, azért halt ki sajtóinkból irodal-

munkból, politikánkból, szocializmusunktól, gondolkodásunktól, azért jutottunk a sirt szélére, mert genius nélkül, kontár kézzel vezetni akartál. Kérék állj félre! A te fajod mások, az előnyös sajtóságai. Ha pedig érzed, hogy a vallás és eszmény iránt érzéked van, itt a kezem, jer velem, de megérted, hogy a szomorú katasztrófa, melyet kizárólagos vezetésed okozott bizalmatlanossá tesz és kijelentem, hogy a kormányrud a miénk, a keresztény nőké! Te ott dolgozz geniuszodnak más munkatérén, de ott is a mi etikánk szerint!

Keresztény Nők Szövetségének közgyűlése.

A teljesen megtelt Szent István terem ünnepélyes csendben várta a védnőket az elnököl püspököt. A megnyitóbeszéd nagy gondolatai zárókövei a múlt évek s irány-elvei a jövőnek. Megyéspüspökünk beszédét gyorsírók fejtegetés alapján legközelebbi négyoldalás számunokban egész terjedelmében közölni fogjuk. A védnők-püspök szeretetét a ker. nők szövetsége iránt kifejezték beszédéből s nagy-lelkű adományából: tési kastélyát felajánlotta üdülőtelepül a ker. nők szövetsége számára, amig ő székesfehérvári püspök lesz.

A kommunív természetesen felosztalra s beültítóra a keresztény nők szövetségét is. A közgyűlési beszámolókat írták meggyőzően, hogy miért, lalelviz szocialis iskolázás-

be a szocialis szakosztály. Az egyesület a legnagyobb politikai szervezete ma városunkban, 4500 nő szavazója várja már szervezeten a közeli választásokat. A keresztény nők 40 százaléka egy táborban, csendben végezte a szervezés munkáját, nem tárgyalt pártokkal, csak most, mikor szervező munkája a befejezéshez közeledik, jeleltek: Székesfehérvár képviselője az lesz, akibe a ker. nők szövetségének szervezett láboracsatlakozik, a ker. blokk jelöltje. A karitatív szakosztály munkája színes, sokféle, mert a szeretet találékonyasága kimerítetlen. A növédelmi iroda 211 esetet intézett el, a szegényügyi szakosztály, 30 környezetitanulmányt végzett, 19 családot látott el a patronázs szakosztály 78 védeccel foglalkozott, hogy a leánykereskedelem ellen küzdjön, az egyesület irodát tart a feadórségen. A tisztviselőnk bájos beszámoló-jelentése tanítályamokról, eleven klubéletéről, etikai leckéről s az egyesületben talált édes otthonról beszélt az ifjuság s szeretteiteljes hangján. — Ki végezte mindezt a munkát? A kereszténység mélységeiből táplál-

Egyes szám ára 40 fillér.

Keresztény csak keresztény lapot olvasson!

hozó áldozatos lelkek, kik a modern kor igényeit idejében megéreztek, kik bátran mondhatták beszámolójukban „Most az a tiszta tudat emeli felkunket, hogy az egész világ megérti már, miért kellett nekünk már két évvel ezelőtt úgy a feminizmusban, mint a politikában „a keresztény” jelző s elv és miért a szociális képzés és politikai női szervezkedés”.

Jegyző lett: Balogh Dusi, ház-nagypok: Héjj Erzsébet és Pinter Annus, könyvtáros Pálffy Zsuzsa. Munkásnők egyesületének elnöke Hang Mária, a karitatív szakszta-ly utikára Schlammdinger Mária. A választmány felét kisorsolták. A kisorsoltak helyett választmányi tagok lettek: Aulik Józsefné, özv. Braila Sándorné, Csontos Jánosné, özv. Felber Nándorné, R. Flögel Karola, Hang Mária, Heltay Jenőné, Horváth Imréné, Hammermüller Lujza, Kégl Kornélia, Leszler Imréné, Nagy Ignácné, Rexa Dezsóné, Szűcs Jenőné, Tóth Gézáné, özv. Vecsey Lajosné. Az egyesületnek van 514 tagja.

A közgyűlési indítványok és az egyesület elnöknőjének, Stréter Istvánnának nagystílusú beszéde zárta be. A közgyűlésen jelen volt Szó-gyöny Marich Julia, gróf Károlyi Józsefné, br. Vence Róza, utóbbiak az egyesület védnökei.

Merénylet a kormány ellen.

Vasárnapról hétfőre virradó éjjel 4 óraker egy román járőr egy tiszt vezetésével behatolt a miniszterelnöki palotába azzal a szándékkal, hogy a listájukon levő Friedrich, Haller, Csilléry, Huszár, Schneider, Ereky minisztereket letartóztassa. A palota őrsége azonban úgy látta, hogy ezek nemcsak letartóztatni akarják a minisztereket, hanem bántalmazni, szembeszálltak velük és heves dulakodás árán sikerült őket a palotából elárvoltítani. A miniszterelnök panaszát tett az antant misszióknál e támadás miatt. Az angol misszió azonnal

pedig kijelentette, hogy a merénylet az ő tudta nélkül történt, az tisztán egyéni vállalkozás, a kormány ellenségei bérlelték fel a román katonákat és a merénylet azok intencióit akarta szolgálni. A nyomasztó események értelmében a merénylet után végrehajtandó puccsok közé van Károlyi Mihálynak, Lovász Mártonnak, Garami Ernőnek és Böhm Vilmosnak. A puccs célja lett volna ezeket az urakat tiltetni a kormányrud mellé.

— MOVE. A tegnapi számban közzétett értesítést, amely szerint a MOVE a Polgárszövetség és a Közalkalmazottak kamarája f. hó 18-án megalakul, az alábbiakban módosítjuk. Ezen értesítésben az egyesület neve tisztán félreértésből került bele. A megalakulásban a MOVE egyáltalán nem szerepel, annálkevésbé, mivel helyben is már rég megalakult és szépen halad a fejlődés útján. MOVE nem funkcionál semmiféle más egyesülettel, olyanokkal, melyek még a megalakulás stádiumában sincsenek.

HIREK.

A fővezér.

Hallod? Hallod, hazám, azt a nagy dűbörgés? Varázshatalmába ejti a szívet eszt.

Mintha Buda szállott volna le a földre, Vitéz hunjaival ellenségre törve.

Ott a hős seregek báványzott vezére, Lesújtani készül az ármány fejére. Hadarnak küldöttje! Nevednek várása S fegyved az ármány sírját majd megássa.

Riadód, hársogjon, lelkeket felrázson! Nincs idő töprengni bünyű sulyos gyászon, Sójaj, könyhullatás nem jegy-zer a vészben, Bátor szív, erős kar kell most tettekezésen.

Tedd kezed szívdre! Érezd, mint ver Erted. Mert érezzük, hisszük, lélkünknek megérted, Nagy neved szörjön fényt, Lé-
künk éjjelében, Szíved bátorílson, hősi harod védjen.

Hymnusunk fel, égbe, szállj megszentelt szárnyon: Vezért, vitéz, népet, Isten csak úgy áldjon, Ha nem borít fátyolt adott esküjére, Ha nem tör árulás hite Keresztjére!

— Megyei kiscgazda nagygyűlést tart Szekesfőváradot a város háztéren 22-én szerdán d. é. 11 óraker Sokorópátkai Szabó István kiscgazda-miniszter. Kérjük, hogy a városból s minden községből ezen a gyűlésen minél többen

szombaton délelőtt 11 óraker volt a Szentháromság temetőben. A szertartást dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök vezérte, aki a sírnál a tudományos Akadémia és a Szent István akadé-
mia nevében méltatta az elhunyt érdemeit, kiemelte Platz dr. hitvédelmi tudományos tevékenységét. A temetésen a város vezetői, a cisztercia rend, a főgimnázium növendékei, testületileg és nagyszámu közönség vett részt.

— Dr. Lauschmann Gyula emlékünnepe ma vasárnap délelött 11 óraker lesz a főgimnázium disztermében.

— A polgármesterválasztás — úgy látszik — egyelőre abban marad, Nemcsak a felebbesések miatt, hanem a belügyminiszter intézkedése folytán is. Beniczky Ödön belügyminiszter ugyanis átiratot intézett valamelyik Pestvidéki város tanácsához, hogy a kitűzött választásokat ne tartsák meg, mert a megszállott területekről anyni menekült tisztviselő el köztünk, hogy azok ellátása a kormány legnagyobb gondja. Ha most már a választásoknál kívülről való embert választanának meg, az megint előglanál egy volt tisztviselő he-

lyet. A minisztertehát úgy akarja, hogy egyelőre helyettesítésekkel intézzék el a vezetőket és a választásokat hagyják jobb időkre, a mikor a megszállott területek tisztviselői is hazamehetnek a mi országunkba.

Ma délelen járt le a pályázat a polgármesteri állásra. Összesen 3 pályázó adta be kérvényét, még pedig: Lipcsey Lajos h polgármester, dr. Zavaros Aladár tb. readorfőkapitány és dr. Holly Géza ügyvéd.

— Bittel Ferenc plebánusnak a labóri mise közben elmondott beszédét. Horthy fővezér elkerde, sok ezer példányban lenyomatva szetosztatja a nemzeti hadsereg katonái közti.

— A leánygimnázium helyettes tanári állására a pályázói határidő a ma napon lejárt. Harman pályázott: a h. rajztanári állásra Havranek Julia, a h. matematikai állásra pedig Köver Fihamér és Doroszlay Sandor. A választások a tanács egyik közeli ülésén fognak megtörtenni.

— Aranyemleget. Koller János es neje, polgári község köztisztelőben álló vendéglőse e hó 15-én ünnepelt házasságuk 50 éves évfordulóját.

— Töröm a fejemet: — Ifja egyik olvasónk — vajjon mit éreznek az „elvtársak” az „operetti”-hadsereg láttára a palota-vásáros ketreceiben? Biznak e még a nemzetközinek nevezett forradalom sikerében? Vajjon Páliskás „fogazgató” elvadás mondja-e még valaha, hogy „naa, hónap alairak a Pé-tának a nyuktijj” (Rauscher Beláról lévén szó).

— Matiné rendez a Vörösmartykór f. hó 26-án d. é. 11 óraker. Mátyai Rudolf főgimn. igazgató fog beszélni; zenélni fognak: Lipcsey Gabi, Klokner Manka, Frank Irén, Kékes Brndt, Tattay Gyula. Szavál Balassa Böcsi. Belépő díj személyenkint 10 korona.

— A pesti zsidók befolyásolá-sára (pénz) a román cenzura mindentelképen előldözi a két legna-gyobb keresztény lapot az Uj Nemzedékét és a Nemzeti Újságot, hogy az olvasók közönben kerüljék

szabadon, lovát emelt a térszokszón, míg a zsidó lapokká szemből a cenzúrát jóformán nem is gyakorolja. Különösen fáj nekik, hogy a Nemzeti Újság 80.000, az Uj Nemzedék pedig 60.000 példányban jelenik meg naponta. Mindégyik olyan példányszám, a miyet még Magyarországon nagyobb napilap el nem ért.

— Házasság. Moór Mihály és Acz Annuska vasárnap, f. hó 19-én d. u. fél 4 óraker tarják esküvő-jüket a sákesegyházban. (Minden külön értesítés helyett.)

— A Nemzeti Hadseregnek szerkesztőségünknel újabbán ad-fosztak: Deutsch Testvérek faker. 200, Pacher Lajos 15, Czérna Erzsike gyűjtése 33, Ifj. Pentz Lajos 50, Kölcsonós Népsegélyző 500, Reé Izabella 20, Körösty Gyula 40, Folkert Lajos 100, Józán Isván ügy. tanító 50, Papp János 30, Szabó Mihály 20, Bányász István 10, nevadó a Szt. Imre kollégiumra is 1. 4t adott, Bogay Andor 100, Luchmana Resz 100, Kereszt Zsigmond cég 150, Deutsch Manó fia cég 150 K-át. Eddigi gyűjtésünk eredménye 9880 K.

— „Virradat” keresztény nemzeti politikai napilap. Előfizetését felvezz — a ker. Szocialista Párti titkarsága.

Aki eredményesen akar hárítani, az lapunkban hirdeti, mert Székesszékhelyi és megyénkben a leg-elterjedtebb lap a „Fejérmegyei Napló”.

— Halálozás. Deccsik Nándor, f. évi október hó 16-án délután 3 óraker, rövid szőnvedés után, 18 éves korában elhunyt. Temetése 18-án délután 4 óraker volt nagy részvét melletti.

— Értesítés. A Forbély és fodorász szakosztály ezúton értesíti az első: ... továbbra is főnn áll. Az ... ellen vetők ellen a törvény szigorja fog alkalmaztatni. Elnökség.

— Értesítés. Ertesítjük a t. főzönsegét, hogy október 15-től kezdve vasárnapokkor is egésznap eszélőnk felvételzet. Tisztelettel A szekesszéhvári fényképészek.

— Ha hallgatsz ... tev.év. különösen te jónodó falusi polgártárs, arra kérek, írszad be minélőbb az adódat. Ne vard meg erre külön felszólítást. Adóntesre elküldésre ne várj. Tudnod kell, hogy az ország kaszját: Kun Bélaék irányítják. Ujra miniszter, a kormány meg a tisztviselőket is még utda fizetni. Ha nem fizeted be adódat, a kormány nem tud boldogulni s kenyjeien lesz folyes-adtat egy olyan kormányának, amely majd kap pénzt költésre — Reischnerékkel határo-dtá meg ezt. astor teljesített kötelességny magyar-polgárat kötelességedet. — De sugosen!

— Fladó 36-os női fűzős, cipő vaskalyha, keramitlapok, kutasó, Csonka utca 1-a.

Mozi.

— Uránia színház hétfőn, es kedden egy remek Star újdonságot mutat be, mely eddig a Starhinek legremekebbnnek mondották. „A művészei diadalutja” a címe ennek a filmnek és Lehat világmérvő zene-szerző személyesen szerepel benne. Gyegye naponta 11—12 óráig az Uránia pénztáránál előrelátóak. Naponta 2 előadás fél 7 és fél 9 óraker.

— A táncosnó. Lengyel Menyhért című nagyszerű vígjátszma

zokkal. A címűszi repert. Leopoldine Konstantin, a kitűnő nemet művésznő játsza bravúrosan. Minden modulátla kifejezés, minden arcjá-téka karakterisztikus és illuziót kelte. Esőórán sz. partizent. Feny-
vessi Emil és Kertész Dező. A nagystílus filmfrakcióit hétfőn es kedden mutatja be az Apolló színház. A pompás Wagner-opera filmváltozata „A bolygó” nédt szombaton es vasárnap is műt marad.

Székeshvár város főkapitányától 6343.1919. ik. sz.

Hirdetmény.

Tudomásomra jött, hogy a város lakói közül többen egész évi gabonaszükségletüket b-szerze-ték, de ennek dacára a közvilágítás hivatalból liszt-... gyeket kiváltják és a jegyekre eső listát átvászik. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy ezen eljárás csalást képez es ehhez képest a legúj-gorabb bntető eljárási tvgény-
folyamatba a fenti cselekményt követőkkel szemben.

Székeshvár, 1919. okt. 18.
Dr. Zavaros s. k.
rendfőkapitány.

